



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Petra Průchy a JUDr. Jana Vyklického v právní věci žalobce: **J. K.**, proti žalovanému: **Metropolitní univerzita Praha o.p.s.**, se sídlem Prokopova 100/16, Praha 3, doručovací adresa: Dubečská 900/10, Praha 10, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 23. 5. 2013, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 4. 9. 2013, č. j. 5 A 132/2013 – 29,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedené usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta jeho žádost o osvobození od soudních poplatků za řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ve věci podmíněného vyloučení ze studia.

Soud dospěl k závěru, že žádosti žalobce nelze vyhovět, neboť řádně neosvětlil a nedoložil své majetkové poměry. Žalobce neuvedl, že by měl jakýkoliv majetek či příjmy, pouze dluhy. Z podané žaloby je však zřejmé, že žalobce studuje na metropolitní univerzitě v Praze, kde jen roční poplatek za studium činí 25.000 Kč až 55.000 Kč. Byť žalobce uvedl, že má velké dluhy u několika subjektů, není veden ani v insolvenčním rejstříku, ani v evidenci úpadců. Tvrzení žalobce o absenci jakýchkoliv příjmů proto považoval soud za krajně nedůvěryhodné, zvláště když není jasné, jak by za uvedené situace uspokojoval své základní životní potřeby. Žalobce, z jehož prohlášení je zřejmé, že

pokračování

je v plně produktivním věku, se rovněž omezil na zcela obecné tvrzení, že „není práce“, a nijak neobjasnil konkrétní důvody, pro které nepracuje.

V kasační stížnosti sice žalobce výslovně neoznačil důvody jejího podání ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., z obsahu však lze dovodit, že namítá nesprávné posouzení procesní právní otázky splnění podmínek pro osvobození od soudního poplatku, tedy důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Žalobce uvedl, že v současné době vede několik soudních sporů a ve všech byl osvobozen od soudních poplatků a byl mu ustanoven zástupce. Již několik se let nachází ve složité životní situaci, se kterou se snaží bojovat podle svých skromných možností. Dle jeho názoru má Městský soud v Praze šablonovité představy o bezdomovectví. Obecná představa o lidech bez domova spočívá v tom, že leží na lavičce v parku, zapáchají a pijí krabicové víno. Existuje ovšem i celá řada lidí, kteří se živí příležitostnou prací, bydlí na ubytovně nebo po různých jiných objektech a snaží se vrátit do běžného života. Právo a spravedlnost nemohou být jenom pro bohaté. Konkrétní závěrečný návrh žalobce neučinil.

Dříve, než přistoupil k věcnému posouzení námitek žalobce, musel Nejvyšší správní soud posoudit podmínky řízení. Základním předpokladem pro vedení řízení o kasační stížnosti je zaplacení soudního poplatku a povinné zastoupení stěžovatele advokátem v případě, že nemá sám požadované právnické vzdělání.

V daném případě ovšem kasační stížnost směřuje proti usnesení soudu, jímž stěžovatel nebyl osvobozen od soudních poplatků, proto vyžadování zaplacení poplatku za podání kasační stížnosti by bylo řetězením téhož problému, o němž má Nejvyšší správní soud rozhodnout. Stejně tak zákonný požadavek zastoupení advokátem zakotvený v ustanovení § 105 odst. 2 s. ř. s. je cílen na řízení o kasační stížnosti proti rozhodnutím soudu ve věci samé, nikoliv tam, kde je přezkoumáváno pouhé procesní usnesení v dosud probíhajícím řízení o žalobě, kde povinné právní zastoupení žalobce předepsáno není. Na základě těchto skutečností bylo již v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 – 37 vysloveno, že „*v řízení o kasační stížnosti proti usnesení krajského soudu o zamítnutí návrhu žalobce na osvobození od soudních poplatků není třeba trvat na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost ani na povinném zastoupení advokátem*“. Uvedeného právního názoru se držel soud i v projednávané věci a dospěl proto k závěru, že podmínky řízení o kasační stížnosti jsou splněny. To ostatně v jiné souvislosti deklaroval i v předcházejícím usnesení v této věci ze dne 4. 10. 2013, č. j. 3 As 98/2013 – 12.

Při věcném posouzení námitek uplatněných žalobcem pak dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že nejsou důvodné. Podstatou napadeného rozhodnutí Městského soudu v Praze a hlavním důvodem, proč nebylo žalobci přiznáno osvobození od soudních poplatků, byla skutečnost, že soud vyhodnotil údaje poskytnuté žalobcem o jeho příjmových a majetkových poměrech jako nevěrohodné a celkově neprokázané. Dospěl proto k závěru, že žalobce nesplnil svoji procesní povinnost uvedenou v ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. Soud přitom důvody, které jej k tomuto závěru vedly, ve svém rozhodnutí zcela konkrétně specifikoval.

pokračování

V kasační stížnosti žalobce jen v obecné rovině uvedl, že má příjmy z příležitostných zaměstnání a bydlí na ubytovně, aniž by ovšem i zde upřesnil a doložil jakékoliv údaje o těchto zaměstnáních, o výši výdělků v nich dosažených a o nákladech spojených s ubytováním, ve vztahu ke skutečnostem uváděným v řízení u Městského soudu v Praze pak aniž by předložil doklady o výši svých tvrzených dluhů, o způsobu zajišťování svých základních životních potřeb či uhrazování školného. Zde je třeba zdůraznit, že podle již zmiňovaného ustanovení § 36 odst. 3 s. ř. s. lze přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela pouze výjimečně, jsou-li proto zvlášť závažné důvody. Tyto důvody žalobce opakovaně tvrdil, nikdy je však dostatečně nekonkretizoval a již vůbec žádným způsobem neprokázal, ač mu tuto povinnost právní předpis ukládá.

Sama skutečnost, že v jiných soudních řízeních, která vede, byl žalobce dle svého tvrzení od soudních poplatků osvobozen, je irelevantní. Jednak toto tvrzení žalobce opětovně nijak nedoložil, jednak by tato skutečnost byla stejně bez významu, neboť, jak bylo uvedeno výše, důvodem pro zamítnutí žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků nebyl závěr o tom, že jeho příjmy a majetek jsou dostatečné, ale to, že je v tomto řízení řádně neprokázal.

Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že napadené usnesení Městského soudu v Praze je zákonné, kasační stížnost proto podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Žalobce neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s.), žalovaný v řízení o této kasační stížnosti nebyl účastníkem (napadené usnesení upravovalo pouze práva žalobce), o jeho nákladech proto soud nerozhodoval.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** přípustné opravné prostředky (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 30. ledna 2014

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu